Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000800

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-03-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гуцул Віталій Олександрович
2. Vitalii O. Hutsul

Кваліфікація: 081

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9409-3161

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 28-03-2025

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача: Міністерство юстиції України

Код за ЄДРПОУ: 00015622

Місцезнаходження: вул. Городецького, буд. 13, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7873

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17.21

Тема дисертації:

1. Правовий статус Міністерства юстиції України як суб'єкта правотворчої діяльності

2. Legal status of the Ministry of Justice of Ukraine as a subject of law-making activity

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено проведенню комплексного науково-правового дослідження правового статусу Міністерства юстиції України як суб'єкта правотворчої діяльності для подальшого визначення ефективних механізмів удосконалення правотворчої діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, а також органів місцевого самоврядування з метою ефективного впровадження державної правової політики. Підчас проведення дисертаційного дослідження було з'ясовано сутність і зміст категорії «правотворча діяльність»; визначено коло суб'єктів правотворчої діяльності в Україні; розкрито суть державної правової політики впровадження якої забезпечується, зокрема і шляхом реалізації правотворчої діяльності; з'ясовано зміст адміністративно-правового статусу Міністерства юстиції України; проаналізовано нормативно-правове регулювання діяльності Міністерства юстиції України; встановлено особливості діяльності Міністерства юстиції України як суб'єкта правотворчої діяльності; обґрунтовано необхідність визначення на

законодавчому рівні Міністерства юстиції України як суб'єкта забезпечення правотворчої діяльності. За результатами дослідження було запропоновано: визначення поняття та змісту категорії «правотворча діяльність», під якою слід розуміти діяльність суб'єктів правотворчості та суб'єктів забезпечення правотворчої діяльності, метою якої є правоутворення, тобто формування правової системи конкретно визначеної держави з урахуванням її ціннісних особливостей. Обґрунтовано, що важливим елементом правотворчої діяльності є правотворчість, що реалізується суб'єктами правотворчості та включає в себе планування, розроблення та прийняття (видання) нормативно-правових актів. До складу правотворчої діяльності також входить реєстрація нормативно-правових актів, ведення їх обліку та здійснення правового моніторингу, що окрім суб'єктів правотворчості здійснюється суб'єктами забезпечення правотворчої діяльності. Визначено, що суб'єктами правотворчої діяльності є: суб'єкти правотворчості та суб'єкти забезпечення правотворчої діяльності. Суб'єктами правотворчості є органи державної влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи та інші суб'єкти, наділені Конституцією України та (або) законом повноваженнями щодо прийняття (видання) нормативно-правових актів. Суб'єкти забезпечення правотворчої діяльності – це фізичні та юридичні особи, які виконують завдання наукового, юридичного, експертного, консультативного, технічного та інших видів забезпечення правотворчої діяльності. Доведено, що впровадження та реалізація державної правової політики, в першу чергу, забезпечується шляхом здійснення ефективної послідовної правотворчої діяльності, результатом якої є узгоджена система нормативно-правових актів, що регулює суспільні відносини та відображає ціннісну орієнтацію держави. Встановлено, що адміністративно-правовий статус Міністерства юстиції України складається із сукупності взаємопов'язаних елементів (повноважень, завдань, функцій). що можливість визначити його роль та місце в системі механізму держави, у процесі формування та реалізації державної правової політики та інших напрямків державної політики. Доведено, що Міністерство юстиції України, як міністерство, що забезпечує формування державної правової політики та учасник правотворчої діяльності, відповідно до норм Закону України «Про правотворчу діяльність» від 24.08.2023 № 3354-IX, одночасно є як суб'єктом правотворчої діяльності, так і суб'єктом забезпечення правотворчої діяльності. Встановлено, що основу нормативно-правового регулювання діяльності Міністерства юстиції України складають нормативно-правові акти різної юридичної сили, що у своїй сукупності складають взаємопов'язану та упорядковану систему. Виділено дві групи нормативно-правових актів, що регулюють діяльність Міністерства юстиції України: 1) ті, що безпосередньо регламентують діяльність самого Міністерства юстиції України та визначають організацію і порядок його діяльності, основні завдання, повноваження та функції; 2) ті, що регламентують його діяльність відповідно до напрямків виконання ним своїх основних повноважень. Доведено, що Міністерство юстиції України є суб'єктом правотворчої діяльності з усіх напрямів своєї діяльності та наділене правом видавати накази, що мають характер підзаконного нормативного акту та є обов'язковими в діяльності як самого Міністерства, так і інших суб'єктів правовідносин, діяльність яких належать до сфери його нормативно правового регулювання. Ключові слова: правотворча діяльність, нормотворчість, державна правова політика, Міністерство юстиції України, адміністративно - правовий статус, правові засади діяльності, адміністративно-правове регулювання, нормативно-правовий акт, повноваження, компетенція, суб'єкт забезпечення правотворчої діяльності, орган, що забезпечує впровадження державної правової політики.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive scientific and legal study of the legal status of the Ministry of Justice of Ukraine as a subject of legislation with a view to further determining effective mechanisms for improving the legislative activity of central and local executive authorities, as well as local self-government bodies, for the purpose of effective implementation of the state legal policy. In the course of the research the author has clarified the essence and content of the category "law-making activity"; determined the range of subjects of law-making activity in Ukraine; revealed the essence of the state legal policy, which is implemented, in particular, through the implementation of law-making activity; clarified the content of the administrative and legal status of the Ministry of Justice of Ukraine; analysed the regulatory framework for the activity of the Ministry of Justice of Ukraine; established the peculiarities of the activity of the Ministry of Justice of Ukraine as a subject of law-making activity. On the basis of the results of the study the author proposes to define the concept and content of the category

"law-making activity", which should be understood as the activity of law-making bodies and bodies supporting law-making, the purpose of which is law-making, i.e. formation of the legal system of a given state with due regard to its value characteristics. The author proves that an important element of the law-making activity is law-making, which is carried out by lawmakers and includes planning, development and adoption (publication) of regulatory legal acts. Legislative activity also includes registration of regulatory legal acts, keeping of their records and legal supervision, which is carried out not only by legislators but also by law enforcement bodies. It is established that the subjects of legislative activity are: subjects of legislation and subjects of assistance to legislation. The subjects of legislative activity are state authorities, organs of local self-government, their officials and other bodies vested by the Constitution of Ukraine and/or by law with the authority to adopt (issue) regulatory legal acts. Subjects of legislative support are natural and legal persons performing the tasks of scientific, legal, expert, advisory, technical and other types of legislative support. It is proved that the introduction and implementation of the state legal policy is ensured first of all by effective and consistent legislative activity, which results in a coherent system of legal acts regulating social relations and reflecting the value orientation of the state. The author states that the administrative and legal status of the Ministry of Justice of Ukraine consists of a set of interrelated elements (powers, tasks, functions). The author makes it possible to determine its role and place in the system of the state mechanism, in the process of formation and implementation of the state legal policy and other spheres of the state policy. It is established that the Ministry of Justice of Ukraine, as the Ministry ensuring the formation of the State legal policy and as a participant in the legislative process in accordance with the provisions of the Law of Ukraine "On Legislation" dated 24.08.2023 [1] 3354-IX, is both a subject of legislation and a subject of legislative support. The author notes that the basis of legal regulation of the Ministry of Justice of Ukraine is formed by legal acts of different legal force, which together form an interrelated and orderly system. There are two groups of legal acts regulating the activities of the Ministry of Justice of Ukraine: 1) those directly regulating the activities of the Ministry of Justice of Ukraine itself, determining the organisation and procedure of its activities, main tasks, powers and functions; 2) those regulating its activities in accordance with the spheres of its main competences. The author proves that the Ministry of Justice of Ukraine is a subject of legislation in all spheres of its activity and is authorised to issue decrees which have the character of subordinate regulatory acts and are binding both on the Ministry itself and on other subjects of legal relations whose activities fall within the scope of its regulatory framework. Keywords: legislative, regulatory, state legal policy, Ministry of Justice of Ukraine, administrative and legal status, legal principles of activity, administrative and legal regulation, regulatory act, powers, competence, subject of legislation, body ensuring implementation of state legal policy.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Гуцул В.О. Правотворча діяльність Міністерства юстиції України: окремі аспекти нормативно-правового регулювання. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 10. С. 591-594
- 2. Гуцул В.О. Міністерство юстиції України як суб'єкт нормотворення. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки. Том 35 (74) № 2 2024. С 7.-12
- 3. Гуцул В.О. Україна та зарубіжний досвід державної політики в сфері юстиції. Європейські перспективи: науково-практичний правовий журнал. 2024. №3. С.214-219

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Губарєв Сергій Володимирович

2. Sergiy V. Hubariev

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0340-8514

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Агапова Олена Валеріївна

2. Olena V. Ahapova

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1024-0238

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України

Код за ЄДРПОУ: 02883133

Місцезнаходження: вул. Золочівська, буд. 8-а, Харків, Харківський р-н., 61177, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федчишин Сергій Анатолійович

2. Serhii A. Fedchyshyn

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3096-3214

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Добрянська Наталія Валеріївна

2. Natalia V. Dobryanska

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6319-0409

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бортняк Катерина Василівна

2. Kateryna Bortniak

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2135-3820

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Пєтков Сергій Валерійович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Пєтков Сергій Валерійович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, Масик Марія Зіновіївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна